
**Elektrik iletim sistemi işletimine ilişkin bir kılavuz oluşturan
2 Ağustos 2017 tarih ve (AB) 2017/1485 sayılı Komisyon
Tüzüğü'nün 153(2). Maddesi uyarınca FCR için
boyutlandırma kuralları hakkında tüm Kıta Avrupası (CE)
İSİ'lerinin teklifi**

08.08.2018

İçindekiler

Gerekçeler	3
Madde 1 Konu ve kapsam	3
Madde 2 Tanımlar ve yorum	3
Madde 3 CE senkron bölgesinin İSİ'leri için boyutlandırma kuralları	4
Madde 4 FCR boyutlandırma kuralları teklifinin yayınlanması ve uygulanması	4
Madde 5 Dil	5

Kıta Avrupası senkron bölgesinin tüm İletim Sistemi İşletmecileri aşağıdakileri dikkate almaktadır:

Aşağıdaki gerekçeler ile

- (1) Bu belge Kıta Avrupası (CE) senkron bölgesinin tüm İletim Sistemi İşletmecileri (burada bundan böyle "İŞİ"ler olarak anılacaktır) tarafından, Elektrik iletim sistemi işletimine ilişkin bir kılavuz oluşturan 2 Ağustos 2017 tarihli ve (AB) 2017/1485 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün (burada bundan böyle SO GL olarak anılacaktır) 153. Maddesi uyarınca FCR için boyutlandırma kurallarına ilişkin bir teklifin (burada bundan böyle "FCR boyutlandırma kuralları teklifi" olarak anılacaktır) geliştirilmesi ile ilgili olarak hazırlanmıştır.
- (2) FCR boyutlandırma kuralları teklifinde sınır ötesi elektrik alışverişi ağına erişim ile ilgili koşullar hakkındaki 13 Temmuz 2009 tarihli ve 714/2009 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü'nün (burada bundan böyle (AT) 714/2009 sayılı Tüzük olarak anılacaktır) yanı sıra SO GL'de belirlenen genel prensipler ve amaçlar dikkate alınmaktadır. SO GL'nin amacı enterkonnekte sistem ve kaynakların işletme güvenliğinin, frekans kalitesinin ve verimli kullanımının korunmasıdır. Bu amaçla CE senkron bölgesi için ihtiyaç duyulan FCR için rezerv kapasitesinin belirlenmesine ilişkin kuralları belirlemektedir, bu kurallar minimum olarak referans olayı kapsamaktadır, aynı zamanda başlangıç FCR yükümlülüğü olarak CE'nin her bir İŞİ'si için gereken FCR rezerv kapasitesi paylarının belirlenmesine ilişkin kuralları da belirlemektedir.
- (3) FCR boyutlandırma kuralları teklifinin kapsamı, SO GL'nin 153(2). Maddesinde belirlenen şartlara uyulurken gerekli FCR için rezervin boyutlandırılmasına ilişkin kurallardan belirlenmesidir.
- (4) SO GL'nin 6. Maddesine göre FCR boyutlandırma kuralları teklifinin SO GL'nin amaçları üzerindeki beklenen etkisi açıklanmalıdır. Bu, aşağıda sunulmuştur. Teklif edilen FCR boyutlandırma kuralları SO GL'nin 4(1). Maddesi amaçlarına ulaşılmasına genel olarak katkıda bulunur.
- (5) Özellikle FCR boyutlandırma kuralları teklifi, üretim ve tüketim arasındaki herhangi bir dengesizlik sonrasında sistem frekansının durağan bir değerde kararlı hale getirilmesi için zorunlu olan FCR için yeterli boyutlandırma kapasitesine ilişkin kuralların belirlenmesi suretiyle, SO GL'nin Birlik genelinde ortak işletme güvenliği şartlarının belirlenmesi ve işletme güvenliğinin ve frekans kalitesi seviyesinin korunması koşullarının karşılanması amaçlarına yanıt vermektedir.
- (6) Sonuç olarak, FCR boyutlandırma kuralları teklifi SO GL'nin genel amaçlarına tüm piyasa katılımcıları ve elektrik son tüketicileri yararına katkıda bulunmaktadır.

AŞAĞIDA YER ALAN FCR BOYUTLANDIRMA KURALLARI TEKLİFİNİ TÜM DÜZENLEYİCİ KURUMLARA SUNMAKTADIR:

Madde 1

Konu ve Kapsam

Bu teklifte belirlenen şekilde FCR boyutlandırma kuralları SO GL'nin 153(2). Maddesi uyarınca tüm İŞİ'lerin ortak teklifi olarak kabul edilecektir.

Madde 2

Tanımlar ve Yorum

1. FCR boyutlandırma kuralları teklifi amaçları dâhilinde, bu belgede kullanılan terimler SO GL'nin 3. Maddesinde, (AT) 714/2009 Sayılı Tüzüğü'nün 2. Maddesinde, 2009/72/EC sayılı Direktifin 2. Maddesinde ve (AB) 543/2013 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün 2. Maddesinde yer alan tanım anlamlarına sahip olacaktır.
2. Bu FCR boyutlandırma kuralları teklifinde, bağlam aksini gerektirmediği sürece:
 - a) Tekil çoğulu, çoğul tekili ifade etmektedir.
 - b) İçindekiler listesi ve başlıklar yalnızca kolaylık sağlamaları için verilmiş olup bu FCR boyutlandırma kuralları teklifinin yorumlanmasını etkilememektedir, ve
 - c) Herhangi bir mevzuata, yönetmeliğe, direktife, emre, araca, koda veya diğer bir yasaya yapılan herhangi bir atıf, ilgili zamanda yürürlükte olan herhangi bir değişikliği, genişletmeyi veya yeniden yürürlüğe koymayı içerecektir.

Madde 3

CE Senkron bölgesinin İSİ'leri için boyutlandırma kuralları

CE senkron bölgesi için FCR boyutlandırması SO GL'nin 153(2b.i) Maddesine göre pozitif ve negatif yönde 3000 MW referans olaya eşittir.

Her bir İSİ P_i 'si için gerekli olan FCR üzerindeki rezerv kapasitesi payları kabul edilen t takvim yılı için başlangıç FCR yükümlülüğü olarak SA CE'deki tüm İSİ'ler için 153(2d). Maddesine göre aşağıdaki ifadeye dayanacaktır.

$$P_{i,t} = FCR_{boyutlandırma} \cdot \left(\frac{G_{i,t-2} + L_{i,t-2}}{G_{u,t-2} + L_{u,t-2}} \right)$$

Burada

- $P_{i,t}$ t takvim yılı için İSİ i'nin başlangıç FCR yükümlülüğü;
- $FCR_{boyutlandırma}$ CE senkron bölgesi için hesaplanan FCR boyutlandırma değeri;
- $G_{i,t-2}$ i kontrol bölgesinde kabul edilen t yılına göre sondan ikinci takvim yılında üretilen elektrik (rezerv alışverişi ve ortaklaşa işletilen ünitelerden veya gruplardan programlanan elektrik üretimi için yapılan elektrik üretimi dâhil)
- $L_{i,t-2}$ kabul edilen t takvim yılına göre sondan ikinci takvim yılında i kontrol bölgesindeki elektrik tüketimi;
- $G_{u,t-2}$ kabul edilen t takvim yılına göre sondan ikinci takvim yılında CE senkron bölgesindeki tüm kontrol bölgelerindeki toplam elektrik üretimi
- $L_{u,t-2}$ kabul edilen t takvim yılına göre sondan ikinci takvim yılında CE senkron bölgesinin tüm kontrol bölgelerindeki toplam tüketimdir.

Her yıl, ancak 31 Marttan daha geç olmamak kaydıyla, CE senkron bölgesindeki her bir İSİ birbirine kendi kontrol bölgesinde geçen takvim yılındaki üretim ve tüketimle ilgili verileri sağlayacaktır.

Madde 4

FCR boyutlandırma kuralları teklifinin Yayınlanması ve Uygulanması

1. Tüm NRA'lar teklifi onayladıktan veya Ajans tarafından SO GL'nin 6(1). ve (8). Maddesine göre Enerji Düzenleyicileri İşbirliği Ajansı tarafından bir karar alındıktan sonra gereksiz gecikme olmaksızın İSİ'ler FCR boyutlandırma kuralları teklifini yayınlayacaktır.

2. Düzenleyici kurumlar teklifi SO GL'nin 6(3). Maddesi uyarınca onayladıktan veya Ajans tarafından SO GL'nin 6(8). Maddesi uyarınca bir karar alındıktan bir ay sonra İSİ'ler FCR boyutlandırma kuralları teklifini uygulayacaktır.

Madde 5

Dil

Bu FCR boyutlandırma kuralları teklifinin referans dili İngilizce olacaktır. Şüpheyi mahal bırakmamak adına, İSİ'lerin FCR boyutlandırma kuralları teklifini kendi ulusal diline (dillerine) tercüme etmesi gerektiğinde, İSİ'ler tarafından SO GL'nin 8. Maddesi uyarınca yayınlanan İngilizce versiyon ile diğer bir dildeki herhangi bir versiyon arasında tutarsızlıklar olması durumunda, ilgili İSİ, ulusal mevzuata uygun olarak ilgili ulusal düzenleyici kurumlara FCR boyutlandırma kuralları teklifinin güncellenmiş bir tercümesini sağlayacaktır.

FCR boyutlandırma kuralları teklifi

için açıklayıcı not

08.08.2018

Açıklayıcı not

Senkron bölgede uygun bir FCR miktarının emre amade olması, üretim ve tüketim arasındaki herhangi bir dengesizlik sonrasında sistem frekansının durağan bir değerde kararlı hale getirilmesi için zorunludur.

FCR boyutlandırması için kullanılan temel kriter sistem frekansının maksimum frekans farkı içerisinde tutulması ve sistem frekansının maksimum durağan durum frekans farkı dâhilinde kararlı hale getirilmesi yoluyla senkron bölge içerisindeki referans olaya dayanmasıdır.

Referans olay dinamik sistemin tasarlandığı senkron bölge içerisinde üretim ve talep arasında beklenen maksimum anlık güç farkı olarak tanımlanır. Bu beklenen güç farkı en büyük güç üretim modüllerinin veya yüklerinin kayıplarını, bir hat sektörünün veya baranın kaybını veya bir HVDC enterkonnektörün kaybını içerir. SO GL (Madde 153 (2b,i)) her iki yönde CE için referans olayı 3000 MW olarak belirlemektedir.

Bu kriterde olay meydana geldiğinde dengeli bir durum olduğu varsayılmaktadır. Talepteki değişikliklerden, yenilenebilir üretimden veya piyasanın neden olduğu dengesizliklerden kaynaklanan önceki dengesizlikleri dikkate almak için, FCR kapasitesi boyutlandırması hâlihazırda mevcut frekans farklarına (üretim servis harici kalanlar ile ilgili değil) bağlı olarak kullanılan FCR olasılığı ile zorunlu anlık kesintilerin olasılığı birleştirilmek suretiyle hesaplanabilir.

SO GL (153 2(c). Madde) en azından referans olayı kapsamalı gereken ve senkron bölge içerisinde 20 yıl içerisinde bir kez olma olasılığına sahip dengesizlikleri kapsama prensibine dayanan FCR rezerv kapasitesinin hesaplanması için bir boyutlandırma yaklaşımının CE senkron bölgesi için tanımlanmasına ve uygulanmasına olanak vermektedir. Bu olasılıksal yöntemde otomatik FRR tam aktivasyon süresi, üretim santrallerinin servis harici kalma oranları, yük biçimleri, üretim ve eylemsizlik (sentetik eylemsizlik dâhil) gibi tahmin edilmesi zor ve sonuçlar üzerinde güçlü etkiye sahip olan aşağıdaki başlangıç hipotezleri varsayılmaktadır.

Diğer taraftan, yakın geçmişte CE’de boyutlandırılmış olan FCR kapasitesinin (her iki yönde 3000 MW’a eşit referans olay) frekans kalitesi seviyesinin korunması ve işletme güvenliği şartlarına uyulmasına ilişkin koşulların sağlanması için yeterli olduğu kanıtlanmıştır.

Yukarıda açıklananların tümü için CE’deki FCR boyutlandırma kapasitesi pozitif ve negatif yönlerde referans olaya eşit olacaktır.

Elektrik iletim sistemi işletimine ilişkin bir kılavuz oluşturan (AB) 2017/1485 sayılı Komisyon Tüzüğü’nün 153(2). Maddesi uyarınca, bu Tüzüğü’nün yürürlüğe girmesinden sonraki 12 ay içerisinde, bir senkron bölgenin tüm İSİ’leri FCR için boyutlandırma kurallarına ilişkin ortak bir teklifi birlikte hazırlayacak, bu teklif aşağıdaki şartlara uygun olacaktır:

- Senkron bölge için gereken FCR için rezerv kapasitesi minimum olarak referans olayı ve CE ve Nordik senkron bölgeleri için madde (c)’ye göre gerçekleştirilen olasılıksal FCR boyutlandırma yaklaşımının sonuçlarını kapsayacaktır;
- CE ve Nordik senkron bölgeleri için, senkron bölgenin tüm İSİ’leri, yetersiz FCR olasılığının 20 yılda bire ya da daha azına indirilmesi amacıyla, Madde 39’da atıfta bulunulan yöntemle göre gerçek zamanlı olarak minimum eylemsizlik kullanımı amaçlı mevcut yolların yanı sıra yük biçimi, üretim ve sentetik eylemsizlik de dâhil olmak üzere eylemsizlik dikkate alınmak suretiyle FCR için olasılıksal bir boyutlandırma yaklaşımı tanımlama hakkına sahip olacaktır.

Bu teklifte tüm önceki şartlar dikkate alınmaktadır.

Son olarak, ve 6(3). Maddesi uyarınca, bu teklif CE senkron bölgesinin tüm düzenleyici kurumların onayına tabi olacaktır.

**Elektrik iletim sistemi işletimine ilişkin bir kılavuz
oluşturan 2 Ağustos 2017 tarih ve (AB) 2017/1485
sayılı Komisyon Tüzüğü'nün 176(1). ve 177(1).
Maddeleri uyarınca senkron bölgeler arasında FRR
alışverişi ve paylaşımı miktarı limitleri hakkında
tüm Kıta Avrupası İSİ'lerinin teklifi**

08.08.2018

İçindekiler

Gerekçeler	3
Madde 1 Konu ve kapsam	4
Madde 2 Tanımlar ve yorum	4
Madde 3 Senkron bölgeler arasında FRR alışverişi ve paylaşımı miktarı limitleri	5
Madde 4 Senkron bölgeler arasında FRR alışverişi ve paylaşımı miktarı limitleri teklifinin yayınlanması ve uygulanması	5
Madde 5 Dil	6

Kıta Avrupası senkron bölgesinin tüm İletim Sistemi İşletmecileri aşağıdaki hususları dikkate almaktadır:

Aşağıdaki gerekçeler ile

- (1) Bu belge CE senkron bölgesinin tüm İletim Sistemi İşletmecileri (burada bundan böyle "İSİ"ler olarak anılacaktır) tarafından, Elektrik iletim sistemi işletimine ilişkin bir kılavuz oluşturan 2 Ağustos 2017 tarihli ve (AB) 2017/1485 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün (burada bundan böyle SO GL olarak anılacaktır) 176(1). ve 177(1). Maddesi uyarınca Kıta Avrupası senkron bölgeleri arasında FRR alışverişi ve paylaşımı miktarı limitlerinin geliştirilmesine (burada bundan böyle "senkron bölgeler arasında FRR alışverişi ve paylaşımı limitleri" olarak anılacaktır) ilişkin olarak geliştirilen bir ortak tekliftir.
- (2) Senkron bölgeler arasında FRR alışverişi ve paylaşımı limitleri teklifinde sınır ötesi elektrik alışverişi ağına erişim ile ilgili koşullar hakkındaki 13 Temmuz 2009 tarihli ve 714/2009 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü'nün (burada bundan böyle (AT) 714/2009 sayılı Tüzük olarak anılacaktır) yanı sıra SO GL'de belirlenen genel prensipler ve amaçlar dikkate alınmaktadır. SO GL'nin amacı enterkonnekte sistem ve kaynakların işletme güvenliğinin, frekans kalitesinin ve verimli kullanımının korunmasıdır. Bu amaçla senkron bölgeler arasında aFRR ve mFRR'nin paylaşımının yanı sıra alışverişi miktarı hakkındaki limitlere ilişkin şartları belirlemektedir.
- (3) Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım ile ilgili FRR limitleri teklifinde SO GL'nin 139. Maddesi uyarınca her bir senkron bölgenin yük-frekans kontrol yapısı dikkate alınmaktadır. Yük-frekans kontrol süreçlerinin çalışması işletme alanlarına dayanmaktadır ve her alan LFC yapısı ile ilgili kendi bireysel sorumluluklarına sahiptir. Üstün yapı frekansın tüm bölge için aynı olduğu senkron bölgedir.
- (4) SO GL'nin 176(1) ve 177(1) Maddeleri uyarınca her bir senkron bölgenin tüm İSİ'lerinin senkron bölge işletme anlaşmasındaki diğer senkron bölgelerle FRR alışverişi ve paylaşımı için limitlerin belirlenmesine ilişkin bir yöntem tanımlamasını gerektirmektedir. Özellikle:
 - 176(1). Madde uyarınca, FRR alışverişi limitlerinin belirlenmesi yönteminde senkron bölgeler arasındaki işletme etkisi; senkron bölgedeki FRP kararlılığı, senkron bölgenin 127. Madde uyarınca tanımlanmış olan frekans kalitesi hedef parametrelerine uyma yeteneği ve SO GL 128. Madde uyarınca tanımlanmış olan FRCE hedef parametreleri ve işletme güvenliği dikkate alınacaktır.
 - 177(1). Madde uyarınca, FRR paylaşım limitlerinin belirlenmesi yönteminde senkron bölgeler arasındaki işletme etkisi; senkron bölgede FRP'nin kararlılığı, FRR paylaşımı sonucunda 157. Madde uyarınca FRR boyutlandırma kurallarında dikkate alınabilecek maksimum FRR azalması; senkron bölge İSİ'lerinin 127. Maddede tanımlanmış olan frekans kalitesi hedef parametrelerine uyma yeteneği ve LFC bloklarının 128. Maddede tanımlanmış olan FRCE hedef parametrelerine uyma yeteneği; ve işletme güvenliği dikkate alınacaktır.
- (5) Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım FRR limitleri kapsamı işletme güvenliğinin sağlanması için senkron bölgeler arasında FRR alışverişi ve paylaşımı miktarına ilişkin limitleri belirlemelidir. Bu teklif bir senkron bölge içerisindeki FRR alışverişi veya paylaşımı için geçerli değildir.

- (6) SO GL'nin 6(2)(d)(ix). Maddesi uyarınca, tüm İSİ'lerin SO GL'nin 176(1). Maddesi uyarınca senkron bölgeler arasında FRR alışverişi miktarına ilişkin limitlerin ve SO GL'nin 177(1). Maddesi uyarınca senkron bölgeler arasında FRR paylaşım miktarına ilişkin limitlerin tanımlanması ile ilgili 118. Maddedeki senkron bölge işletme anlaşmalarında yer alan yöntemleri, koşulları ve değerleri geliştirmesi gerekmektedir. Burada bundan böyle verilen senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım teklifinde istenen yöntemler, koşullar ve değerler tanımlanacaktır.
- (7) Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifi SO GL'nin 4(1). Maddesi uyarınca sahip olduğu Birlik genelindeki tüm senkron bölgelerde bir frekans kalitesi seviyesinin, senkron bölgeler arasında her bir senkron bölge üzerindeki bozucu etkiden kaçınmak için belirli limitlerin altında alışverişe ve paylaşım izin vermek suretiyle bir frekans kalitesi seviyesinin korunmasına ilişkin koşulların sağlanması için yanıt verecektir.
- (8) Sonuç olarak, senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifi SO GL'nin genel amaçlarına tüm piyasa katılımcıları ve elektrik nihai tüketicileri yararına katkıda bulunmaktadır.

AŞAĞIDA YER ALAN SENKRON BÖLGELER ARASINDA ALIŞVERİŞ VE PAYLAŞIM İÇİN FRR LİMİTLERİ TEKLİFİNİ TÜM DÜZENLEYİCİ KURUMLARA SUNMAKTADIR:

Madde 1

Konu ve Kapsam

Bu teklifte belirlenen şekilde senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri SO GL'nin 176. ve 177. Maddeleri uyarınca tüm İSİ'lerin ortak teklifi olarak kabul edilecektir. Bu teklif CE senkron bölgesi içerisinde FRR alışverişi ve paylaşımı için geçerli değildir.

Madde 2

Tanımlar ve Yorum

1. Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifi amaçları dâhilinde, bu belgede kullanılan terimler SO GL'nin 3. Maddesinde, (AT) 714/2009 Sayılı Tüzüğü'nün 2. Maddesinde, 2009/72/EC sayılı Direktifin 2. Maddesinde ve (AB) 543/2013 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün 2. Maddesinde yer alan tanım anlamlarına sahip olacaktır.
2. Bu senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifinde, bağlam aksini gerektirmediği sürece:
 - a) Tekil çoğulu, çoğul tekili ifade eder
 - b) İçindekiler listesi ve başlıklar yalnızca kolaylık sağlamaları için verilmiş olup bu senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifinin yorumlanmasını etkilemez, ve
 - c) Herhangi bir mevzuata, yönetmeliğe, direktife, emre, araca, koda veya diğer bir yasaya yapılan herhangi bir atıf, ilgili zamanda yürürlükte olan herhangi bir değişikliği, genişletmeyi veya yeniden yürürlüğe koymayı içerecektir.

Madde 3

Senkron bölgeler arasında FRR alışverişi ve paylaşımı miktarı için limitler

1. Kıta Avrupası senkron bölgesinin rezerv alan senkron bölge olduğu senkron bölgeler arasında aFRR ve mFRR alışverişinde yer alan bir LFC bloğunun rezerv alan İSİ'si SO GL'nin 157. Maddesi uyarınca aFRR ve mFRR boyutlandırma kuralları sonucunda ortaya çıkan toplam birleştirilmiş FRR kapasitesinin en az %50'sinin, SO GL'nin 157(2). Maddesi uyarınca yapılacak aFRR ve mFRR paylaşımına bağlı herhangi bir azaltma öncesinde kendi LFC bloku içerisinde kalmasını sağlayacaktır.
2. Bir LFC bloğunun her bir İSİ'si komşu bir senkron bölgedeki bir LFC bloku ile aFRR ve mFRR paylaşımı yapma hakkına sahip olacaktır. Özellikle:
 - a) CE senkron bölgesinin rezervi alan senkron bölge olduğu hallerde, SO GL'nin Madde 157(1), 157(2)(j,k) Maddesi ve 158. Maddesinde yer alan aFRR ve mFRR boyutlandırma kuralları ile belirlenen limitler dâhilinde aFRR ve mFRR paylaşımı mümkündür.
 - i. Paylaşım durumunda ve SO GL'nin 157(2)(j,k). Maddesi uyarınca bir LFC bloğunun FRR'si üzerindeki pozitif (veya negatif) rezerv kapasitesindeki azalma, pozitif olması durumunda, 157(2)(a). Maddesinde atıfta bulunulan geçmişe ait kayıtlar temelinde, pozitif (negatif) boyutlandırma olayının boyutu ve zamanın %99'u boyunca LFC blok pozitif (negatif) dengesizliklerini kapsamak için gereken FRR rezerv kapasitesi arasındaki fark ile sınırlı olacaktır. Ek olarak pozitif rezerv kapasitesindeki azalma pozitif boyutlandırma olayının boyutunun %30'unu aşmayacaktır;
 - b) CE senkron bölgesinin rezervi bağlayan senkron bölge olması halinde herhangi bir limit uygulanmayacaktır.

Madde 4

Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitlerinin Yayınlanması ve Uygulanması

1. Tüm NRA'lar teklifi onayladıktan veya Ajans tarafından SO GL'nin 6(8). Maddesine göre Enerji Düzenleyicileri İşbirliği Ajansı tarafından bir karar alındıktan sonra gereksiz gecikme olmaksızın İSİ'ler senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifini yayınlayacaktır.
2. Düzenleyici kurumlar teklifi SO GL'nin 6(3) Maddesine göre onayladıktan veya Ajans tarafından SO GL'nin 6(8) Maddesi uyarınca bir karar alındıktan bir ay sonra İSİ'ler senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifini uygulayacaktır.

Madde 5

Dil

3. Bu senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifinin referans dili İngilizce olacaktır. Şüpheye mahal bırakmamak adına, İSİ'lerin senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifini kendi ulusal diline (dillerine) tercüme etmesi gerektiğinde, İSİ'ler tarafından SO GL'nin 8. Maddesine göre yayınlanan İngilizce versiyon ile diğer bir dildeki herhangi bir versiyon arasında tutarsızlıklar olması durumunda, ilgili İSİ, ulusal mevzuata uygun olarak ilgili ulusal düzenleyici kurumlara senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için FRR limitleri teklifinin güncellenmiş bir tercümesini sağlayacaktır.

Senkron b6lgeler arasında FRR alışverişi ve paylaşımı miktarına ilişkin limitler için açıklayıcı not

08.08.2018

Açıklayıcı not

3. Madde ile ilgili olarak:

Senkron bölgeler arasında aFRR ve mFRR alışverişi ve paylaşımı İSİ'lerin uygulanmasını en azından EB GL'ye göre aFRR ve mFRR sınır ötesi aktivasyonunu gerçekleştiren ilgili dengeleme platformunun uygulanması öncesinde öngörmediği bir süreçtir. Bu açıdan, ilk safhadaki İSİ'ler bu tür bir alışveriş veya paylaşım için güvenlik değerlendirmesi yapamazlar. İSİ'nin niyeti gelecekte herhangi bir türdeki inisiyatifin bloke edilmemesidir; bu nedenle CE senkron bölgesinin alıcı senkron bölge olduğu aFRR ve mFRR alışverişi veya paylaşımı için düşünülen kurallar yalnızca CE senkron bölgesinin kendi içerisindeki LFC Blokları için uygulananlarla aynı kurallardır: yani FRR boyutlandırmasından kaynaklanan FRR kapasitesinin en az %50'si alışveriş halinde LFC bloku içerisinde kalacaktır. Şüpheyi mahal bırakmamak adına, bu limit senkron bölge dâhilinde ve haricinde yer alan İSİ'lerle paylaşım ve alışverişin toplamı için geçerlidir. CE senkron bölgesi rezervi bağlayan senkron bölge olduğunda bu safhada herhangi bir limit öngörülmemiştir.

Bu teklif gelecekte bu tür bir aFRR ve mFRR paylaşımı veya alışverişi yapılacaksa her durumda belirli güvenlik analizi çalışmalarına ihtiyaç duyulacağı gerçeğine dayanmaktadır. Sınır ötesi iletim kapasitelerinin korunması amaçlı prosedürlerin yanı sıra İSİ'ler arasındaki ilgili şartlar ve bildirim sürecinin de dikkatle incelenmesi gerekecektir. Özellikle, senkron bölgenin tanımlanan frekans kalitesi hedef parametrelerine ve SO GL'nin 176. ve 177. Maddeleri uyarınca tanımlanan FRCE hedef parametrelerine uyma yeteneği dikkate alınacaktır. Bu bağlamda sınırlı mFRR miktarı açısından ek şartlar gerekli olabilir, bu da bu teklifte değişikliklere yol açar. Böyle bir durumda İSİ'nin ulusal düzenleyici kurumlar ile olan sorunları mümkün olduğunca beklendiği gibi olacaktır.

**Elektrik iletim sistemi işletimine ilişkin bir kılavuz
oluşturan 2 Ağustos 2017 tarih ve (AB) 2017/1485
sayılı Komisyon Tüzüđünün 178(1). ve 179(1).
Maddeleri uyarınca senkron bölgeler arasında RR
alışverişi ve paylaşımı miktarı limitleri hakkında tüm
Kıta Avrupası İSİ'lerinin teklifi**

08.08.2018

İçindekiler

Gerekçeler	3
Madde 1 Konu ve kapsam	4
Madde 2 Tanımlar ve yorum	4
Madde 3 Senkron bölgeler arasında RR alışverişi ve paylaşımı miktarı limitleri	5
Madde 4 Senkron bölgeler arasında RR alışverişi ve paylaşımı miktarı limitleri teklifinin yayınlanması ve uygulanması	5
Madde 5 Dil	6

Kıta Avrupası senkron bölgesinin tüm İletim Sistemi İşletmecileri aşağıdaki hususları dikkate almaktadır:

Aşağıdaki gerekçeler ile

- (1) Bu belge CE senkron bölgesinin tüm İletim Sistemi İşletmecileri (burada bundan böyle “İSİ”ler olarak anılacaktır) tarafından, Elektrik iletim sistemi işletimine ilişkin bir kılavuz oluşturan 2 Ağustos 2017 tarihli ve (AB) 2017/1485 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün (burada bundan böyle SO GL olarak anılacaktır) 178(1). ve 179(1). Maddesi uyarınca Kıta Avrupası senkron bölgeleri arasında RR alışverişi ve paylaşımı miktarı limitlerinin geliştirilmesine (burada bundan böyle “senkron bölgeler arasında RR alışverişi ve paylaşımı limitleri” olarak anılacaktır) ilişkin olarak geliştirilen bir ortak tekliftir.
- (2) Senkron bölgeler arasında RR alışverişi ve paylaşımı limitleri teklifinde sınır ötesi elektrik alışverişi ağına erişim ile ilgili koşullar hakkındaki 13 Temmuz 2009 tarihli ve 714/2009 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü'nün (burada bundan böyle (AT) 714/2009 sayılı Tüzük olarak anılacaktır) yanı sıra SO GL’de belirlenen genel prensipler ve amaçlar dikkate alınmaktadır. SO GL’nin amacı enterkonnekte sistem ve kaynakların işletme güvenliğinin, frekans kalitesinin ve verimli kullanımının korunmasıdır. Bu amaçla senkron bölgeler arasında RR paylaşımının yanı sıra alışverişi miktarı hakkındaki limitlere ilişkin şartları belirlemektedir.
- (3) Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım ilişkisi RR limitleri teklifinde SO GL’nin 139. Maddesi uyarınca her bir senkron bölgenin yük-frekans kontrol yapısı dikkate alınmaktadır. Yük-frekans kontrol süreçlerinin çalışması işletme alanlarına dayanmaktadır ve her alan LFC yapısı ile ilgili kendi bireysel sorumluluklarına sahiptir. Üstün yapı frekansın tüm bölge için aynı olduğu senkron bölgedir.
- (4) SO GL’nin 178(1). ve 179(1). Maddesi her bir senkron bölgenin tüm İSİ’lerinin senkron bölge işletme anlaşmasındaki diğer senkron bölgelerle RR alışverişi ve paylaşımı için limitlerin belirlenmesine ilişkin bir yöntem tanımlamasını gerektirmektedir. Özellikle:
 - 178(1) Maddesi uyarınca, RR alışverişi limitlerinin belirlenmesi yönteminde senkron bölgeler arasındaki işletme etkisi; senkron bölgedeki RRP kararlılığı, senkron bölgenin 127. Madde uyarınca tanımlanmış olan frekans kalitesi hedef parametrelerine uyma yeteneği ve SO GL 127. Madde uyarınca tanımlanmış olan FRCE hedef parametreleri ve işletme güvenliği dikkate alınacaktır.
 - 179(1) Maddesi uyarınca, RR paylaşım limitlerinin belirlenmesi yönteminde senkron bölgeler arasındaki işletme etkisi; senkron bölgede RRP’nin kararlılığı, RR paylaşımı sonucunda 160. Madde uyarınca RR boyutlandırma kurallarında dikkate alınabilecek maksimum RR azalması; senkron bölge İSİ’lerinin 127. Maddede tanımlanmış olan frekans kalitesi hedef parametrelerine uyma yeteneği ve LFC bloklarının 128. Maddede tanımlanmış olan FRCE hedef parametrelerine uyma yeteneği; ve işletme güvenliği dikkate alınacaktır.

- (5) Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşımında FRR limitleri kapsamı işletme güvenliğinin sağlanması için senkron bölgeler arasında FRR alışverişi ve paylaşımı miktarına ilişkin limitleri belirlemelidir. Bu teklif bir senkron bölge içerisindeki FRR alışverişi veya paylaşımı için geçerli değildir.
- (6) SO GL'nin 6(2)(d)(x). Maddesi uyarınca, tüm İSİ'lerin SO GL'nin 178(1). Maddesi uyarınca senkron bölgeler arasında RR alışverişi miktarına ilişkin limitlerin ve SO GL'nin 179(1). Maddesi uyarınca senkron bölgeler arasında RR paylaşım miktarına ilişkin limitlerin tanımlanması ile ilgili 118. Maddedeki senkron bölge işletme anlaşmalarında yer alan yöntemleri, koşulları ve değerleri geliştirmesi gerekmektedir. Burada bundan böyle verilen senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım teklifinde istenen yöntemler, koşullar ve değerler tanımlanacaktır.
- (7) Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşımına ilişkin RR limitleri teklifi SO GL'nin 4(1). Maddesi uyarınca sahip olduğu Birlik genelindeki tüm senkron bölgelerde bir frekans kalitesi seviyesinin, senkron bölgeler arasında her bir senkron bölge üzerindeki bozucu etkiden kaçınmak için belirli limitlerin altında alışveriş ve paylaşımına izin vermek suretiyle bir frekans kalitesi seviyesinin korunmasına ilişkin koşulların sağlanması için yanıt verecektir.
- (8) Sonuç olarak, senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri teklifi SO GL'nin genel amaçlarına tüm piyasa katılımcıları ve elektrik son tüketicileri yararına katkıda bulunmaktadır.

AŞAĞIDA YER ALAN SENKRON BÖLGELER ARASINDA ALIŞVERİŞ VE PAYLAŞIM İÇİN RR LİMİTLERİ TEKLİFİNİ TÜM DÜZENLEYİCİ KURUMLARA SUNMAKTADIR:

Madde 1

Konu ve Kapsam

Bu teklifte belirlenen şekilde senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri SO GL'nin 178 ve 179 Maddeleri uyarınca tüm İSİ'lerin ortak teklifi olarak kabul edilecektir. Bu teklif CE senkron bölgesi içerisinde RR alışverişi ve paylaşımı için geçerli değildir.

Madde 2

Tanımlar ve Yorum

1. Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri teklifi amaçları dâhilinde, bu belgede kullanılan terimler SO GL'nin 3. Maddesinde, (AT) 714/2009 Sayılı Tüzüğü'nün 2. Maddesinde, 2009/72/EC sayılı Direktif 2. Maddesinde ve (AB) 543/2013 sayılı Komisyon Tüzüğü 2. Maddede yer alan tanım anlamlarına sahip olacaktır.
2. Bu senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri teklifinde, bağlam aksini gerektirmediği sürece:
 - a) Tekil çoğulu, çoğul tekili ifade eder
 - b) İçindekiler listesi ve başlıklar yalnızca kolaylık sağlamaları için verilmiş olup bu senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri teklifinin yorumlanmasını etkilemez, ve
 - c) Herhangi bir mevzuata, yönetmeliğe, direktife, emre, araca, koda veya diğer bir yasaya yapılan herhangi bir atıf, ilgili zamanda yürürlükte olan herhangi bir değişikliği, genişletmeyi veya yeniden yürürlüğe koymayı içerecektir.

Madde 3

Senkron bölgeler arasında RR alışverişi ve paylaşımı miktarı için limitler

1. CE senkron bölgesinin rezerv alan senkron bölge olduğu senkron bölgeler arasında RR alışverişinde yer alan bir LFC bloğunun rezerv alan İSİ'si SO GL'nin 160. Maddesi uyarınca RR boyutlandırma kuralları sonucunda ortaya çıkan toplam birleştirilmiş FRR kapasitesinin en az %50'sinin, SO GL'nin 160(5). Maddesi uyarınca yapılacak RR paylaşımına bağlı herhangi bir azaltma öncesinde kendi LFC bloku içerisinde kalmasını sağlayacaktır.
2. Bir LFC bloğunun her bir İSİ'si komşu bir senkron bölgedeki bir LFC bloku ile RR paylaşımı yapma hakkına sahip olacaktır. Özellikle:
 - a) CE senkron bölgesinin rezerv alan senkron bölge olduğu hallerde, SO GL'nin 160(4,5). ve 161. Maddelerinde yer alan RR boyutlandırma kuralları ile belirlenen limitler dâhilinde RR paylaşımı yapılır.
 - b) CE senkron bölgesinin rezervi bağlayan senkron bölge olması halinde herhangi bir limit geçerli değildir.

Madde 4

Senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitlerinin Yayınlanması ve Uygulanması

1. Tüm NRA'lar teklifi onayladıktan veya Ajans tarafından SO GL'nin 6(8). Maddesine göre Enerji Düzenleyicileri İşbirliği Ajansı tarafından bir karar alındıktan sonra gereksiz gecikme olmaksızın İSİ'ler senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri teklifini yayınlayacaktır.
2. Düzenleyici kurumlar teklifi SO GL'nin 6(3). Maddesine göre onayladıktan veya Ajans tarafından SO GL'nin 6(8). Maddesi uyarınca bir karar alındıktan bir ay sonra İSİ'ler senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri teklifini uygulayacaktır.

Madde 5

Dil

3. Bu senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri teklifinin referans dili İngilizce olacaktır. Şüpheyi mahal bırakmamak adına, İSİ'lerin senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri teklifini kendi ulusal diline (dillerine) tercüme etmesi gerektiğinde, İSİ'ler tarafından SO GL'nin 8. Maddesi uyarınca yayınlanan İngilizce versiyon ile diğer bir dildeki herhangi bir versiyon arasında tutarsızlıklar olması durumunda, ilgili İSİ, ulusal mevzuata uygun olarak ilgili ulusal düzenleyici kurumlara senkron bölgeler arasında alışveriş ve paylaşım için RR limitleri teklifinin güncellenmiş bir tercümesini sağlayacaktır.

Senkron b6lgeler arasında RR alışverişi ve paylaşımı miktarına ilişkin limitler için açıklayıcı not

08.08.2018

Açıklayıcı not

Madde 3 ile ilgili olarak:

Senkron bölgeler arasında RR alışverişi ve paylaşımı İSİ'lerin uygulanmasını en azından EB GL'ye göre aFRR ve mFRR sınır ötesi aktivasyonunu gerçekleştiren ilgili dengeleme platformunun uygulanması öncesinde öngörmediği bir süreçtir. Bu açıdan, ilk safhadaki İSİ'ler bu tür bir alışveriş veya paylaşım için güvenlik değerlendirmesi yapamazlar. İSİ'nin niyeti gelecekte herhangi bir türdeki inisiyatifin bloke edilmemesidir; bu nedenle CE senkron bölgesinin alıcı senkron bölge olduğu RR alışverişi veya paylaşımı için düşünülen kurallar yalnızca CE senkron bölgesinin kendi içerisindeki LFC Blokları için uygulananlarla aynı kurallardır; yani RR boyutlandırmasından kaynaklanan RR kapasitesinin en az %50'si alışveriş halinde LFC bloku içerisinde kalacaktır. Şüpheye mahal bırakmamak adına, bu limit senkron bölge dâhilinde ve haricinde yer alan İSİ'lerle paylaşım ve alışverişin toplamı için geçerlidir. CE senkron bölgesi rezervi bağlayan senkron bölge olduğunda bu safhada herhangi bir limit öngörülmemiştir.

Bu teklif gelecekte bu tür bir RR paylaşımı veya alışverişi yapılacaksa her durumda belirli güvenlik analizi çalışmalarına ihtiyaç duyulacağı gerçeğine dayanmaktadır. Sınır ötesi iletim kapasitelerinin korunması amaçlı prosedürlerin yanı sıra İSİ'ler arasındaki ilgili şartlar ve bildirim sürecinin de dikkatle incelenmesi gerekecektir. Özellikle, senkron bölgenin tanımlanan frekans kalitesi hedef parametrelerine ve SO GL'nin 178. ve 179. Maddesine göre tanımlanan FRCE hedef parametrelerine uyma yeteneği dikkate alınacaktır. Bu bağlamda sınırlı RR miktarı açısından ek şartlar gerekli olabilir, bu da bu teklifte değişikliklere yol açar. Böyle bir durumda İSİ'nin ulusal düzenleyici kurumlar ile olan sorunları mümkün olduğunca beklendiği gibi olacaktır.